

IDEA LIBRORUM BOETII

LIBRI II. mancipii injuriā suo jure uti possunt: nec mancipium, quod malè excipi poterat, conqueri tuum potest, cùm bene excipitur.

^a Prosā 1.
^b Metro 1.
^c P. 2.
^d M. 2.
^e P. 3. M. 3.
^f P. 4. M. 4.

Atqui tu, ô Boëti, te commisisti arbitrio fortunæ, quam nosti naturaliter tam inconstarem, quā allicientem boni malique dominam, & à quā plus boni accepisti, quā mali: cùm, eādem fortunā duce, acceperis, puer optimam educationem, adolescens summos honores, vir optimum sacerum, optimam uxorem, optimos Liberos, &, quod præstantissimum est, optimum semper animum, quibus discere potuisti, pari prudentiâ & summas & infimas conditiones homini esse fugiendas.

Secundò, inquit, nec est justa conquerendi ratio de amissis iis, quæ tantum abest, ut bona sint, ut potius sint mala humanæ mentis: bonum quippe est, adeoque gratia potius, quā querelæ causa, privari malis.

^f P. 5.
^g M. 5.
^h P. 6.
ⁱ M. 6.
^k P. 7.
^l M. 7.
^m P. 8.
ⁿ M. 8.

Atqui quæ amisisti, ô Severine, divitias nimirum, & cetera id genus quæ vocas bona, hæc mala potius sunt animi, quā bona; miseriæ potius quā felicitatis cause: propterea enim & ætas Majorum nostrâ fuit felicior; quod illi minori, quā nos, horum cupiditate tenerentur: propterea hæc potentia in improbo Magistratu sedem nocta plurimas edit strages, quod nimis patet exemplo Neronis: propterea k fama ipsa, quā optimus quisque videtur duci, tamquam alterâ vitâ, mortem germinat tandem aliquando fatiscens: propterea m fortuna, quæ vulgo dicitur prospera, mentem involvens tenebris, eamdem inducit cùm in errorem, tum in yitium, à quibus fortuna, quæ vulgo habetur adversa, sic liberat, hæc ut ad veritatem & virtutem, adeoque n amorem divinum excitet.

LIBRI III. At nisi hæc concesseris esse mala, fatearis necesse est, in his non esse nisi falsam felicitatem, quæ antè pellenda est, quā verâ felicitate fruaris: unde

^o Prosā 1. &
^p Metro 1.

Tertio, inquit, non etiam justè conqueritur ille, qui amissis iis duntaxat, in quibus falsâ assumptione felicitas versari creditur, tanto aptior est ad assequendam veram felicitatem: hic enim tanto liberior est à miseriis, quæ unica conquestionis causa.

Atqui tu, ô Manli, amissis iis duntaxat, in quibus falsâ assumptione felicitas versari creditur, tanto aptior es ad assequendam veram felicitatem.

^p P. 2.
^q M. 2.
^r P. 3. & M. 3.
^s P. 4. & M. 4.
^t P. 5. & M. 5.
^u P. 6. & M. 6.
^v P. 7. & M. 7.
^w P. 8. & M. 8.
^x P. 9.
^y M. 9.
^b P. 10.
^c M. 10.
^d P. 11.
^e M. 11.
^f P. 12.
^g M. 12.

Primùm quidem ea duntaxat amisisti, in quibus falsâ assumptione creditur esse felicitas: tale enim est generatim p omne bonum creatum, ad quod malè applicatur q ingenita nobis summi boni cogitatio. Tales sunt r divitiæ. Tales s magistratus. Talis t potestas. Talis u gloria. Talis x voluptas corporis. Talia y omnia bona caduca.

Deinde aptior z es propterea ad assequendam veram felicitatem, nimirum veram summi boni cogitationem, aspirante tamen Deo, qui idcirco a invocandus est: aliquod enī est b summum bonum, videlicet Deus, cui cogitando omnis homo c vacare debet, tamquam d ultimo rerum omnium fini: quod ut doceatur homo e, suam mentem attentiū meditetur: hæc f quippe meditatione disset, omnia esse facta à Deo, à Deo regi, & ad Deum esse referenda: hæc cogitatione g felices sumus,

nec

DE CONSOLATIONE PHILOSOPHIAE.

nec infelices, nisi inspectis rebus caducis eadem cogitatio aut deleatur, aut saltem obscuretur.

ARGUMENTA CONSOLATIONI PHILOSOPHICÆ contraria cum resonib[us].

Q Uæ antiquiora sunt præjudicia, ed difficiū hæc exuuntur; propterea Boëtio prædictis commoto plura suppetunt, quæ adversus illam Philosophiae doctrinam opponat; sed suæ non desunt Philosophiae responsiones.

I. Si a Deus, inquit Boëtius, mundum regeret nec virtus præmio, nec vitium suâ careret pœnâ: cùm tamen contrarium experiamur.

Nec b virtus præmiis, inquit Philosophia, nec suis caret vitium suppliciis. 1. Enim c probi Deo adherentes cogitatione, humanâ sunt in patriâ, à quâ improbi exsulant. 2. d Probi sunt potentes, improbi impotentes, ex eo e præsertim, quod illi moderentur, hi suis obsequantur perturbationibus. 3. f Probi in Deos, improbi in g bestias mente convertuntur: hinc improbi h miserrimi sunt, quorum idcirco i præstat misereri.

II. Sua sit probis felicitas, sua improbis miseria, dicit Boëtius, cur præterea, Deo mundum regente k, & probi incommodis, & commodis improbi afficiantur?

Plura, dicit Philosophia, responderi possunt. Primùm enim quamvis l germana tantæ dispositionis causa ab homine ignoraretur, eidem tamen homini non propterea dubitandum, quin omnia rectè fierent m: admirari id homo potest, ut vulgus miratur effecta cælestia. Deinde hæ n vices non minùs providentiæ divinæ sunt, quā fati; quare, ut o cetera, in quodam circuitu versantur: sic p fortuna, etiam adversa, ut pote quæ à Deo oritur, ad Deum referenda, ut q homo non nisi post susceptos labores fruatur optatis.

III. Quod r omnia providenti, inquit Boëtius, nihil possit esse inopinatum, nullus, Deo mundum regente, in mundo erit casus: quicquid in contrarium doceat experientia.

Nullus, reponit Philosophia, s erit casus Deo: sed casus erit hominibus: sicut duæ t naves constanti duorum fluminum cursu abrepta, suo quælibet, casu sibi invicem occurtere possunt.

IV. Positâ u divinâ Providentiâ, instat Boëtius, non stabit humana libertas, cujus tamen unusquisque homo conscientis est.

Ut sua x cuiilibet menti stat libertas, respondet Philosophia, sic sua humana stabit: saltemque y Deus, cujus est omnia cernere, novit modum, quo humana libertas cum divinâ providentiâ possit conciliari.

V. z Quomodo, quarit Boëtius, providentia divina, utpote certissima, conciliari poterit cum humanâ libertate, quippe quæ est expers necessitatis: a an quia ut in ceteris, sic in hoc mens humana nec omnia nescit, nec omnia novit, ut à notis progredi nitatur ad ignota?

LIBRI IV.

^a Prosā 1.

^b Ibid.

^c Metro 1.

^d P. 2.

^e M. 2.

^f P. 3.

^g M. 3.

^h P. 4.

ⁱ M. 4.

^j P. 5.

^k Ibid.

^l M. 5.

^u P. 6.

^o M. 6.

^p P. 7.

^q M. 7.

LIBRI V.

^r Prosā 1.

^s Ibid.

^t Metro 1.

^u P. 2.

^x Ibid.

^y M. 2.

^z P. 3.

^{aa} M. 3.

INDEX RERUM PRÆCIPUARUM,
quæ in his Boëtij Commentariis occurunt.

A.

- A**CHÆMENIA quid? pse
gnā 315.
adminiculum cur dicitur? 135.
admiratio quid, & unde? 291.
adytum quid? 93.
æternitas definitur. 348.
Ætna mons. 143.
ævum quid? aliud perpetuum, aliud certe
definitum tempore. 37.
differt ab æternitate, & tempore. 121.
Agamemnonis labores. 307.
Alcibiades non fuit mulier. 213.
ambiguum quid? 324.
ambitio & ambitus. 155. & 216.
amnis unde dicitur? 89.
amor: inadæquatè & adæquatè. 167.
Anaxarchus linguam dentibus abscissam
in tyrannum expuit. 148.
anxius quid? 120.
anxietas. 187.
appetitus voluntarius & naturalis. 227.
Aquila ventus. 79.
Arcturus unde? 67. & 289.
area fortunæ. 95.
arena vel harena quare? 105.
arvum quid? 138. & 173.
ab asfuetis non fit passio. 251.
attentione Deum precamur. 91.
autumnus cur ita vocetur? 21.

B.

- Bacchi munus vinum. 80. & 139.
Beatitudo alia res, alia modus. 176.
Boëtius bene meretur de omnibus. 45.
exulat immerito. 49.
objecta sibi crimina pluribus purgat. 49.
ignem agnoscit purgatorium. 58.
Boreas ventus. 27.
Brutus Romanæ libertatis assertor. 163.
Busiris ab Hercule interfactus. 148.

C.

- C**Asus admitti potest & rejici. 313.
Catullus Nonium convitio conse-
tatur, nec in hōc erravit Boëtius. 192.
cognitio impeditur perturbationibus. 88.
cognoscimus intelligentiā, ratiocinatio-
ne, imaginatione, & sensu. 336.
Criterion sive norma veritatis. 341.

D.

- D**eus cognoscitur mundi ordine. 8;
est causa omnium. 206.
invocandus homini aliquid molienti. 219.
hominem docet. 218.
Dij poëtis paginis superi & inferi. 252.
dolia duo in Jovis limine. 103.

E.

- E**brio similis qui bonis adhæret cadu-
cis. 179.
Epicurus & Epicurei. ibid.
ēπειρος Pythagoreis. 58.
exsul alias corpore, alias mente, hic
numquam exulat invitus. 72.

F.

- F**abula quid? 254.
Fama brevioribus loci temporisque an-
gustiis semper continetur. 156.
fatum definitur. 294.
fortuna omnis bona est, nec nisi abuten-
tium vitio mala. 304.

G.

- G**ratiam habere, agere, & refer-
re. 101.

H.

- H**abenæ ab equis ad alia transferun-
tur. 281.
heres alias suus, alias externus. 112.
Hesperus Grammaticis, Historicis, Poë-
tis, & Philosophis quid? 65

INDEX RERUM PRÆCIPUARUM.

- Homero Sol omnia cernit & audit. 322.
homo rationale animal atque mortale. 85.
animal bipes rationale. 337.
erigitur corpore ad cœli conspectum. 346.

I.

- I**m mortalitas mentis humanæ proba-
tur. 159.
imperij forma triplex. 72. & 146.
improbi misericordiam potius quam iram
nostram debent excitare. 286.
impunitas fraudes parit. 61.
ingenuus dicitur fons, homo, ager. 173.
insensilia sensilibus vulgo proponun-
tur. 9.

L.

- L**ethargus & corporis & mentis mor-
bus. 25.
lex alia humana, alia divina, quæ æter-
na, naturalis, & positiva. 115.
Liberis carens infortunio felix. 210.
libertas generatim definitur. 318.
humana est facultas ad utrumlibet. 319.
varia pro variis mentibus. 320.
lumen mentis non extinguitur, sed of-
funditur corpore. 242.
Lynceis oculis videre. 212.

M.

- M**achinæ Boëtio dicuntur corpora
animata. 238.
mel post amara dulcius. 174.
mens humana inter Deum, & corpus me-
dia ab hōc & ab illo afficitur. 22.
Modus & pars differunt. 217.
moliri iter, infidias, arcem. 242.
mulsum quid? 140.
Musæ Boëtio aliæ Poëticæ, aliæ Philo-
sophicæ. 12.
Musica ars cum canendi, tum componen-
di carminis. 94.

N.

- N**atura unde dicitur? 21.
alia in genere causæ, alia in genere
formæ. ibid.
cur obscura? ibid.
natura vocatur Deus. 181.
Nero luxuriæ fæciantis. 197.
ejusdem fæcacia. 151.
nimboſi imbreſ quare? 27.
nobilis unde dicitur? 121.

O.

- O**Box unde dicitur? cur scribitur obji-
ce & obice. 89.
oculi fixi constantem mentis cogitatio-
nem significant. 176.
ōros λόγος asinus lyra auditor quare di-
catur? 42.
Orphei fabula, hujusque cantū vires. 251.
ostentum quid? 99.
ostrum quid? 196.

P.

- P**apæ! interjectio admirantis qua-
re? 264.
Papinianus jurisconsultus ab Antonino
Caracalla imperfectus. 200.
pars & modus quomodo differunt? 217.
Parthus fugiendo pugnat. 315.
Paulus miseratus calamitatum regis à se
capti flevit. 103.
paupertas, angustia rei familiaris. 121.
pectus significat aliquando volunta-
tem. 24.
perenne unde dicitur? 127.
perjurium quid? 69.
sua est perjurio pena. ibid.
perturbationum definitus non est nume-
rus, quatuor tamen apud antiquos. 90.
vinci solent principes libidine, irâ, tri-
stitia, & spe. 270.
Philosophia describitur specie mulieris
de cœlo lapsæ. 9.
eius oculi ardentes; statura ambigua,
vestes, quas ipsa composuit, obscuræ;
dextera libellos, sceptrum sinistra ge-
stabat, ab eadem pag. ad 11.
magistra est omnium virtutum. 31.
nutrix humanæ mentis. 30.
scientia divinarum humanarumque re-
rum. 43.
superior cardine delapsa sive divinitus da-
ta. 31.
vultu placido loquitur. 71.
philosophus sapientiae studiosus. 241.
Phœbus cur dicitur Sol? 28.
π & θ cur in vestibus philosophiæ. 11.
piscari in aere, venari in mari paradoxo
cur dicantur? 214.

CENSURA LIBRORUM BOETII

ut cùm barbaros armis ab Italiâ prohibere consul non posset, barbariem ab Europâ suis saltē versibus doctor ejicere conaretur. Propterea in aliis ejus operibus cùm philosophicis, tum etiam theologicis prædicta barbaries aliquando occurrit: at ejusdem versus terci sunt, elegantes, & propè divini: ut fateatur ipse Glareanus.

II.

Petrus Bertius, cui etiam video plures assentiri, arbitratur, *præfatione in hos Boëtij libros*, Boëtium totum hoc consolationis philosophicae opus, prout instituerat, non absolvisse, eidemque fuisse propositum ex doctrinâ quoque Christianâ, ea superioribus addere, quibus ad considerationem æternæ vitæ animus humanus attollî possit: tum quia „Non est verisimile, inquit, partem illam à Christiano homine mortem ob oculos habente fuisse præteritam eumque, qui de sanctâ Trinitate in carcere scripsit, consolationem in adversis non perisse ex disciplinâ Christi, & doctrinâ rerum credendarum ac sperandarum libris sacrâ explicatâ. Tum etiam quia idem Boëtius passim promisit, incepit, festinavit absolvere majora, viamque quâ mens in patriam evehatur, aperire.

At tanta quidem fuit Boëtij pietas, ut nemini dubium esse possit, quin vir ille sanctissimus, sicut in prosperis sic in adversis, Christianum cogitaverit. Sed quicumque animo complexus fuerit eam, quam proposuimus, hujus operis ideam, hic certè opus hoc absolutum esse fatebitur: huc enim deductum est, quò lumen naturale sive Philosophia, quæ, ut cum Tertulliano loquar, mens est *naturaliter Christiana*, poterat tendere. Propterea quamvis in toto opere multiplex fese obtulerit sacri textûs citandi occasio, id non fecit Boëtius nisi semel, usus his sapientiæ verbis: *disponit omnia suaviter*.

Potuisse ergo Boëtius de suâ Consolatione philosophicâ locutus dicere, quod Justus Lipsius postmodum de suâ *Constantiâ* dixit. „Si mihi, inquit, Theologum agere propositum, aberravi: si Philosophum, cur culpant? Haurimus enim è lacunis, inquiunt, quæ licet è purissimo divinarum literarum fonte. Huc-ne me vocant? At ego ex animo testor & respondeo, non aliam me viam salutis nosse, quam hanc, quæ per unum illum & directum limitem ducat: ad quem tamen percurrentum humanas etiam literas laxamenti aliquid afferre censem, imò adjumenti. Augustini consilium esse scio, quæ à philosophis scripta sunt, colligere, & in usum nostrum vindicare, possessoribus ilis *injustis erupta*. Hoc sequi volui, & peccavi. Peccassem fateor, si purum hunc & mysticum religionis nostræ liquorem corrupissem veteri aliquâ & oleni face. At contra insiti: & sordentem per se parumque mundam doctrinam depurgare atque illustrare aggressus sum novo isto sole. Cui bono autem id non bonum sit? In pugnâ, equitum aut statutij militis præcipuam operam esse scimus: spernis ideo sagittarios & funditores? In domo extruidâ architecti maximam laudem & usum: tollés ne operas igitur & ministros? Idem huc censem. Divinæ illæ literæ veri roboris, veræ virtutis & constantiae solidæ effectrices: nec tamen humanam prorsus sapientiam sperne. Eam dico, quæ non se effert, sed servit placide & ancillatur. Lapidès, cæmenta, calcem ex veteri & diu lapsò ædificio illo Philosophiæ comportamus: ne invide lucekum hoc architecto, & patiare materiam hanc substerni saltē in funda-

DE CONSOLATIONE PHILOSOPHIA.

mentis. At enim sacra illa meliora, nec verbis abstinentum fuit? Meliora factore: sed adde etiam graviora. Lacertos meos expendo & artus artesque libro: cur onus mihi imponi patiat, cui noi sim ferendo? Theologis, id est magnis altisque viris (& eximios multos hæc artas tulit) magna ista & alta relinquo: mea cymba leget litus. Philosophum ego agam sed Christianum.

Quicquid verò Lipsius intenderit, noster Boëtius hâc suâ Philosophiæ Consolatione, suis non solùm, sed alienis etiam cæterorum hominum morbis, perturbationibus nimis, apta querit remedia. Quæ autem duci potuissent argumenta ex sacrâ doctrinâ, & exemplis cùm Christi, tum Sanctorum Patrum, hæc Christianis quidem, aut fortè etiam Judeis, nequaquam verò paganis prodeesse potuissent: cùm philosophica, quibus utitur, argumenta utpote naturali lumine omnibus hominibus insito fundata, omnibus omnino hominibus ad curandos perturbationum morbos maximo usui esse possint.

Neminem porro mouere debet, quod Boëtius *passim promiserit, incœperit, festinaverit absolvere majora*: cùm enim prædictum lumen naturale nihil aliud sit, quam notio menti humanæ divinitus impressa, sive cogitatio, quam Deus utpote magister non minùs, quam principium & finis humanæ mentis, eamdem mentem docet viam salutis æternæ; cumque ipsa ejusdem mentis attentione, quædam sit interrogatio sive precatio, quam ipsa mens Dei discipula majorum eruditonem poscit rogatque suum præceptorem Deum, magis illustrare paratissimum; propterea auctâ nostrâ ad hanc primam Veritatem attentione, prædictum lumen ita crescere potest, ut viam quam mens in patriam revehatur, aliquo modo possit aperire: quamquam, ut religio Christiana docet, hanc viam feliciter obire non possumus, nisi monstrante, præente, & adjuvante Christo, qui est via, veritas, & vita.

IDEA LIBROR. BOETII DE CONSOL. PHILOS.

a P. 4.

b M. 4.

c P. 5.

d M. 5.

e P. 6.

Hæc ^a concordia, *Philosophia refert*, idcirco videtur difficilis, quia divina prænotio humanam infinitè superans, mente humanâ non capitur. Sic, quicquid Stoïci ^b putent, plures sunt in eodem homine cognoscendi modi, quorum alii alias ita transcendunt, ut quod intelligere possumus, illud non propterea possimus imaginari. Sicut ^c ergo ex imbecillitate nostræ imaginationis, non debet negari nostra intelligentia; sic ex imbecillitate intelligentiæ humanæ, divina futurorum librorum prænotio neganda non est. Non, inquam, propterea negari debet intelligentia humana, quæ idcirco data videtur homini, ^d præ ceteris animantibus, hic ut ad cœli conspectum excitetur. ^e Deus igitur, ut pote æternus, futura libera, *ceu præsentia*, illæsâ hominis libertate, novit.

CENSURA LIBRORUM BOETII
DE CONSOLATIONE PHILOSOPHIÆ.

U O S hi libri habuerunt adversarios, quorum alij adjuncta esse, alij omissa hōc in opere quādam conqueruntur. Utrisque responde re jam conabimur.

I.

Henricus Glareanus, cui nonnulli adstipulantur, existimat, *prefatione in Opera Boëtij*, solutam hujus operis orationem, quod hæc barbarior sit, à Boëtio non fuisse scriptam: ex quo noi solū dubitamus; sed initiatum, quidam hujus operis germanum esse Boëtij fœtum.

Ad quod respondeo, primū solutam strictamque hujus operis orationem ejusdem esse auctoris; deinde auctorem hunc esse Boëtium; postremo Boëtium non abs re gemino philosophici oratoris, & poëta officio functum, modo barbarè, modo Latinè locutum fuisse.

Primiū quidem stricta solutaque consolationis philosophicæ oratio ejusdem auctoris est: quandoquidem, demtā alterutrā hāc oratione, nullus est superstītis nexus: vide enim (ne plura hīc describamus) quomodo sine prosa, pri mi carminis ultimus hic versus,

*Qui cecidit, stabili non erat ille gradus.
cohæreat cum hōc secundi carminis primo versu,
Heu quam precipiti mersa profundo
Mens hebet!*

Vide etiam quantum disjungantur sine versibus interjectis postrema primæ, & prima secundæ Prosa hæc verba: *Philosophia his versibus de nostraræ mentis perturbatione conquesta est: sed medicina, inquit, tempus est, non querela. &c.*

Deinde auctor ille est Boëtius: cùm omnes scriptores, quorum suprà mentionem fecimus, quinque libros consolationis philosophiæ inter germana Boëtij opera recenseant: nullo enim alio argumento convinceris, Aeneida legitimum esse Virgilij opus.

Postremo non abs re Boëtius in toto hōc opere barbara verba miscuit Latinis. Voluit quippe philosophici oratoris officio functus, verbis ad sensum vulgi tunc barbari accommodatis uti, ut philosophica ejus cogitatio facilius auditorum animis comprehendetur: in philosophiâ enim, quod optimè notat Tullius, *res spectantur, non verba penduntur*. Voluit verò poëta personam sustinens linguâ, ut aiunt, deorum loqui: non solū ut eorumdem auditorum animi gravioribus sententiis lassati recrearentur: hanc etenim ob causam idem Boëtius, Platonem pluresque alias veteres imitatus, suos libros in disputatio & dialogo scriptis: verū etiam ut latinitatem rūdiori suo sēculo jam senescentem, & ad interitum properantem veluti è faucibus mortis eriperet;

INDEX RERUM PRÆCIPUARUM.

Platonis sententia de recordatione.	245	quos vicerat, resectis palpebris, inter-	
pœnitentia definitur.	210	fectus est.	148
polus quid?	113	remedium quid?	109
populorum suffragia, etiam tempore Boë- tij, contulisse ad dignitates obtinen- das, hinc pater, quod eidem Boëtio objicerent, ob ambitum dignitatis sacri- legio ipsum conscientiam polluisse.	57	Rheticia palma, Dialectica pugno simi- lis.	94
precipitatio quid?	162	rimati quid sit?	21.
alia corporis, alia mentis.	80	S.	
præfector annona magna olim dignitas apud Romanos.	295	Sacerlegium, cuius accusatur Boë- tius.	57
præmium definiuntur.	271	Salum, mare.	35
pretiosum quid & quomodo?	132	Sapientia æterna disponit omnia suavi- ter.	247
principium suum omnia repetunt.	182	semen veritatis in mente.	243
probii in deos, improbi in bestias con- vertuntur.	272	senectus alia naturalis, alia violenta.	6
prodigium quid?	92	serenus iudicatur de corpore & de men- te.	37
profanus dicitur cum locus, tum homo.	13	spiritus Universi.	20. & 223
Providentia divina definitur.	293	T.	
hujus plura argumenta.	300	T' Agus aurifer.	234
eiusdem cum libertate humana difficultis concordia.	324	Tigris & Euphrates ex eodem fon- te.	316
purpura venenum Tyrium.	141	Tiresiae vaticinatio: aut erit aut non.	327
purpureus vocatur nigror, candor, rubor, & quilibet alijs color & decor.	79	Tragoedia & Comœdia quomodo diffe- runt?	103.

Q.

Qualitates elementorum, quas vo-
cant alterativas, & motrices.
223
quercus ante inventas fruges populis vi-
ctum suppeditabat.
78

R.

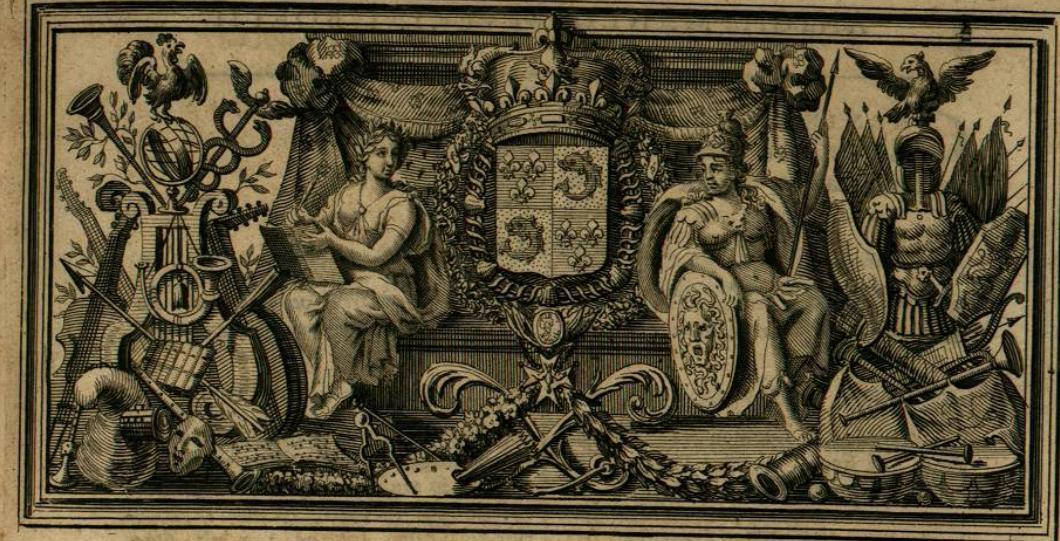
Recolere dicitur etiam de mente.
117
Regulus consul à Carthaginensibus,

V.

VAdum quid?
vestes scindere mos antiquus affi-
ctorum.
316
victor idem quod voti compos.
19.
Ulyssis casus, & Herculis labores.
308.

*Cetera accuratori vocabulorum indice, ad finem hujus
Operis addito, notantur.*

ANICII

ANICII MANLII SEVERINI BOËTII CONSOLATIONIS PHILOSOPHIÆ LIBER I. INCIPIT.

METRUM I.

MOD vocatur Elegiacum. Est autem Elegia carmen constans ex duplice genere versuum alternorum, quorum prior hexameter Heroicus sexto loco spondeum, quinto dactylum, quatuor reliquis indiscriminatum spondeum, vel dactylum habet: posterior pentameter Elegiacus quinto quartoque loco anapæstos; tertio spondeum; duobus primis promiscuè spondeum, aut dactylum obtinet.

ARGUMENTUM.

Boëtius observato discrimine, 1. inter priores, & præ-
sentes suos versus; 2. inter prosperam, & adversam
suam fortunam; 3. inter florentem, & caducam suam æta-
tem; 4. inter accessum, & recessum suæ mortis; ex incon-
stantiâ suis amicis probat, non fuisse felicem rerum suarum
statum.

A